

Előfizetési árak:

Egész évre . . . 10 frt — kr.
Félévre . . . 5 » — »
Negyedévre . . . 2 » 50 »
Egy hóra . . . — » 85 »
Egyes szám ára 4 kr.

Kiadóhivatal:

PÉCSETT, Mária-utca 1. sz.
a kir. ítélőtábla épületével szemben.

hová az előfizetések és a lap szétküldésére vonatkozó fölszólalások intézendők.

Szerkesztői iroda:

PÉCSETT, Mária-utca 1. sz.
a kir. tábla átellenében,
hová a lap szellemi részé
illető minden közlemény in-
tézendő.

Kéziratot vissza nem adunk.

Hirdetéseket

a kiadóhivatal vesz föl.

PÉCSI FIGYELŐ

POLITIKAI NAPILAP.

Korrupció.

Pécs, 1897. aug. 31.

(* *) Erkölcileg kivégeztek tegnap egy hatalmas urat, Temesmegyének alispánját, Deschán Akhillest, a kit több rendbeli bűnei miatt hivatalvesztésre ítélte a vármegye közigazgatási bizottsága, az a bizottság, melynek tagjai be sokszor kártyáztak azzal az alispánnal s be sokszor tették zsebre azt a kártya-nyereséget, a melyet Akhilles ur meg nem engedett módon szerzett.

Százkilenc esetben mondja bűnösnek a fegyelmi választmány ítélete az alispánt, melyeket bizonyára nem egy nap alatt, hanem évek hosszú során át, részletekben követett el, amit bizonyára nem gyakorolhatott volna, ha nem lett volna testi-lelki jó barátságban a mértékadó körökkel és a főispánnal. De miért, miért nem, egyszerre kegyvesztetté lón, és neki el kellett buknia, az egykori puszi-pajtások szavazták meg számára az erkölcsi halált.

De hát a temesmegyei alispán esete csak egy a sok közül, amivel egymagával specialiter foglalkozni nem érdemes. Lehet, hogy annyira-mennyire ártatlan és csak a lakájok üldözik és tették kenyértelemné. Hanem maga a drákói szigorúságu ítélet megdöbbenő vádat foglal magában Temesmegye egész közigazgatása ellen, hogy t. i. oly hosszú idő alatt az alispán vissza-

éléseit senki észre nem vette, sem a főispán, sem a bizottságok, sem semmiféle ellenőrző és vizsgáló közegek.

Ketségtelen, hogy másutt is követnek és takargatnak el hasonló bűnöket. Néha, de csak ritkán, fölszínre vetődik egy-egy a Deschánéhoz hasonló eset, midőn a nagy közönség irtózva látja a fertőt, amelyben közigazgatásunk ténfereg. Egész patriarchalis módon, majdnem kedélyesen kezelik most is nem egy ágát a közigazgatásnak. Lanyha az ellenőrzés, a hatalmi tulkapásoknak ezer módja van és az eltussolás rendszere él és uralkodik teljes dicsőséggel.

A mindenkori főispánnak kedvében járni, kegyeit keresni és megszerezni, ez az első és legfőbb cél mindenik alárendelt tisztviselő előtt. Ha ezt sikerül elérniök, könnyebben lehet keresztül siklani egy kis ballépésen, amelyet észre sem vesznek. Nem a reá bizott hivatali teendőnek pontos és lelkiismeretes teljesítése a főadata tehát a mostani megyei tisztviselőnek, hanem a jongleur módjára való csúszás-mászás a hatalom élő képviselője: a főispán előtt, aki maga is hatalmas úr, parancsoló, aki emel és aláz s bele avatkozik mindenbe. A legtöbb bizottságban ő elnököl, ő változtatja meg a határozatokat s felelőbe a saját feljebbvalójához mindent, ami neki nem tetszik. Itt aztán mindig részére hajlik az igazság.

Igy súlyesztkik le az egész közigazga-

tást a kormány-célok közönséges eszközévé. Intézkednek ugyan a polgárok ügyes-bajos dolgaiban is, de a legfőbb célt soha sem tévesztik szem elől; következőleg a közigazgatás minden szerve, legyen az akár egyéni, akár testületi, a főispán, alispán, közgyűlés, közigazgatási, kijelölő, számonkérő s minden néven nevezendő bizottság a magas kormányának tolják a szekerét. Ezt kell felsőbb kommandóra ünnepelni föliratokkal, máskor meg sürgönynyel és mindenféle hódolattal, mintha bizony a közigazgatás nem is arra volna föltalálva, hogy a polgároknak az államhoz való viszonyát és ügyeit valamiképpen szabályozza és elintézza.

Mint a tények igazolják, Temesmegyében is nagy ember és kitünő hivatalnok volt az alispán, míg úgy tetszett a főispánnak. Pedig most egyszerre nyolc év bűneit olvasták a fejére. S lám, most egyszerre, hogy a méltóságos főispán urnak megharagudni tetszett, kitünik, hogy bizony az az alispán nagyon furcsa legényke volt, duplán számította föl utiszámláit és legtöbb esetben nem is számolt el azokról a pénzekről, amiket kezére biztak. Ugyan miért nem tudták ezt előbb reá bizonyítani?

A legundokabb, merev pártpolitika megtestesülése ez a jelenség, amely megmetelyezte az egész közigazgatást s benne bűnre bünt idéz elő. Ritka ugyanis az

A „Pécsi Figyelő“ tárcája.

A Blau-cég.

— A »Pécsi Figyelő« eredeti tárcája. —

Az üzlet telve vevőkkel; de nem csoda, mert a Blau József Salamon vaskereskedése az első a városban. Meg aztán terménykereskedéssel is foglalkozik az ifju Blau, kit Blau Marcellnek hívnak. Az üzlet régi cége még becsületben áll — és az utód — a mostani főnök Blau Marcell, ezt a becsületet nagyban öregbíti.

De ez még nem minden, hatalmas körkemencéje áll még künn a város végén, — melyből millió és millió téglá kerül eladásra, szállításra; ha aztán még azt mondom, hogy mézskemencéi annyi meszet szállítanak, hogy az üzlet egymaga elég volna egy nagy családot uri módon eltartani, akkor Blau Marcell üzleteiről beszámoltam.

Most tehát futtában vagy átabotában családi életéről, jelleméről akarok szólni.

Nehéz elhinni, hogy Marcell ur a legrendesebb balek a föld kerekén, és mégis föltartóztatlanul nekimegyen a többszörös milliósságnak, pedig úgy van. Rémséges sok váltót fizetett már mások helyett; szegénysorsu és kiterjedt rokonsága folyton pumpolja — és ő ad — ad bőven.

Fortuna asszony, ki az egyedüli Istenség.

kire rálehet fogni, hogy a logikáról halvány fogalma sincs — ez az Istenasszony csak úgy hinti a pénzt Blau pénztárába. Egy szellemes ember, a temetkezési társulat portása, azt mondá nekem, hogy Blauék háza felett az ég kárpitjába Fortuna önagsága egy hatalmas kampószeget vert be s arra akasztotta rá a bőség szaruját; bizony el is hittem neki, mert szegény asszonynak folyton tartani azt a szarut — kissé fárasztó munka lenne.

Jó Blau Marcellnek legnagyobb kincse azonban, melyet be nem cserélt volna a golkondai maharadschah kincstárával — szépséges Rahel felesége volt — vagyis még most is az.

Nem azt mondom, hogy a bűbajos kék szemepárja, sem hogy a hullámzó kebele vagy a részegítően elragadó csipője, meg ici-pici kacsója — lába, azok a kincset érő tulajdonságai a szép Rahelnek, melyekért kincs a Marcell felesége; azt sem mondom, hogy hamuszínű haja, vagy az a gyöngysor abban a forró, csókszomjas piros kis számban — az a kéjes-csábos mosoly, azzal a kis gödröcskével a halványpiros arcon volna-e a kincs; sőt az, hogy a bájós asszonyka vezeti az üzlet mercantil részét, a könyveléssel és a többi — ez sem az a kincs, amelyért oly halálosan szereti szép feleségét Marcell.

Hanem szereti — azért szereti, mert tudja, meg van győződve arról, hogy Rahel őt, a félszeg, közönséges embert szereti.

Igen, volt az asszonynak elég alkalm, hogy azt az együgyűen becsületes embert kiismerje, minden ügyletről volt és van tudósítva s hányszor látta Rahel, hogy a férje szive sokszor cselekedett anélkül, hogy az ész megkérdezte volna.

Az a tántorithatlan becsület, az az érc-kemény jellem — imponált az asszonynak — és ez a tisztelet aztán olyan tiszta szerelemmé vált, hogy az a szép asszony attól át meg át lett hatva; ha Marcell meghalna, bizonyosra vehető, hogy az asszony utána halna.

Meg aztán az a két aranyos gyermek, az öt éves Palika, meg a két éves Olgica. Szakasztott édes anyjuk ez a két gyermek. Olyan okos, olyan illedelmes, gyengéd gyermek . . .

. . . Csunya, esős, ködös őszi napon a kis Palika kérezkodott ágyacskájába.

— Mi a bajod, Palikám? kérdé az aggodó anya.

— Torka fáj Palikának — mondá a kis fiu méla, fájdalmas mosolyal.

Másnap a kis Olgicát kellett kék atlaszos kis nyoszolyájába fektetni.

Jöttek a pápaszemes komoly bácsik, még Budapestről is, Palikának is, meg Olgicának is égették a kis torkát, de a két kis ágyacska között már zörgette az a csuf ember a csontjait. Vigyorogva emelte fel lámpáját és nézte, hogy még kezeügyében van-e a két kis ártatlan vergődő gyermeklélek; türelmetlenül suhintott fényes kaszájával . . .

olyan ember, akiben oly nagy a lelki erő, hogy szembeszálljon a nálánál hatalmasabbal s az igazság kedvéért kockáztassa előmenetelét vagy állását. Hisz be kell látnia, mennyivel kényelmesebb mindig a főispánnal tartani, aki szükség esetén megvédelmezi, még ha bajba kerül is; ha pedig nem jár kedvében, elpusztul nyomorultán. Másodrangú kérdéssé lesz a szorgalom, a tehetség, az igazság-érzés, az ellenőrzés, a polgárok javára való üdvös és kielégítő működés. Így aztán inkább lejtik az örült dervistáncot szünet nélkül a hatalom bálványára előtt.

Mindennek dacára miért ragaszkodik hát oly görcsösen a függetlenségi-párt a vármegyei autonómiához? — ezt vetik minduntalan szemünkre. Hiszen a kormány segíteni akart ezeken az állapotokon, statuálta a közigazgatás államosítását s éppen a függetlenségi-párt buktatta meg annak idején Szapáry javaslatát; — így fari-zeuskodnak.

Nyilvánvaló azonban ezeknek a szemforgatóknak esztelensége és gonoszsága. Mi nemcsak alkotmányjogi szempontból, hanem éppen a közigazgatás tisztasága érdekében óhajtjuk a vármegyei autonómia széleskörű kiterjesztését, és pedig akként óhajtjuk, hogy a túlterjeszkedő kormányhatalom prepotenciája ne rohanja meg erőszakos befolyásával az önkormányzat szabadságát, mert éppen ez okozza a közigazgatás helyes menetének folytonos és nagymértékű megzavarását. Amíg pártszempontok fognak uralkodni nálunk a közélet minden terén, amíg elfojtják az önkormányzat erőteljes kifejlődését, amíg szolgálai célokra használják föl az autonómiai szerveket: addig nem lesz jó közigazgatás Magyarországon s virulni fog továbbra is a legsötétebb Ázsia, mert mint néhai Albrecht főherceg mondotta: „Magyarországon korrupció nélkül kormányozni nem lehet.” Ez pedig az öreg főhercegnek a háromszáz esztendeitapasztalaton alapuló kiirthatatlan véleménye volt.

... Látta Rahel könyein keresztül a kaszásembert ... látta, mint ragadta el gyermekei lelkét ... birokra kelt volna a csontemberrel; de a fájdalom, az iszonyat a zsölyébe szegezték az — Istenben kételkedő anyát.

Vitték ki a sirkertbe Rahel asszony mindenét.

A hitvestársak lelkére erős köd szállott; de a hitvesi szeretet próbája volt ez a méhetlen nagy veszettség. Nem vigasztalták egymást, hisz tudták, hogy a vigasz nekik inkább gyöny — mint balszam. Hanem egymás kedvében jártak, — mintha új szerelmek lettek volna. Gyengédek lettek, mint két félisten; — plátói szerelemmel engesztelték egymást.

... Csunya, ködös, őszi napon, mint mondám, tele volt a Blau cég üzlete. Künn az utcán csupa esernyő, a levegőben ónos eső; hideg szél verdeste a cégtáblákat; közben morgott két engesztelhetetlen vén sötét felhő az égen. Az üzlet oly sötét lett, hogy fel kellett a légszeszt gyújtani. Erre barátságos kinézésű lett a hatalmas bolt; a légszeszlámpák fénye megtört a különféle vas és acél tárgyak fényességén; hozzá a vevők zivaja, a vas és fémtárgyak csengése Ráhel, ki a pénztárban ült, majnem álomba ringatá.

Most megnyílt a bolt hatalmas üvegajtaja; lassan, félénken nyílt meg és a kis nyíláson egy ici-pici leányka bátortalan lépdelt be, kit egy nagyobb fiu követett.

A felsőbaranyai református egyházmegye közgyűlése.

Megemlékeztünk már röviden a felsőbaranyai református egyházmegyének Harkányfürdőben, Dányi Gábor esperes és Szilágyi Dezső gondnok tudósítónk alelnöke által tartott közgyűléséről. Tudósítónk az ülésről most a következő részleteket küldi.

Hogy Szilágyi Dezső, a ki a magas Tátrában alig, Szilágyi Dezső kezdte kizárni az obstrukciós ülések fáradalmait, ide le a Dráva mellé érdeemesnek tartotta lejönni, üdülését a hosszú ut fáradalmaival váltva fel: mutatja, hogy fontos tárgyakkal kellett a szőnyegen forogni. Ezeket a következőkben ismertetjük:

Az előre kinyomatott terjedelmes esperesi jelentés különösen az új egyházpolitika eredményeit tünteti fel s arról meglehetősen világos képet tár elénk. Az 1893. évi XLIII. t.-c. kedvezményét ősi buzgóságokról híres kálvinista magyarságunk mind jobban s jobban kezdi igénybe venni s az egyház kebeléből kilépnek. Előbb a nazarénusok, az új hit rajongói, azután azok, a kik az egyházi terhektől kívántak menekülni és sajnos, hamar e fegyverhez nyulnak azok is, a kik valami felett meghasonlottak, főképp lelkészükkel. A főrugó azonban a terhek csökkentése. Ez az oka annak, hogy az egyes gyülekezetek, hol a papok meghalván, üresedés állott be, mielőtt az állást betöltenék, a díjlevél leszállításáért folyamodnak — addig is, míg a lelkészi hivatalok államosítottatnának — mondja az egyház, míg egy más község földmivelő presbitériuma szép szavakkal bizonyítja és sürgeti az 1848. évi XX. t.-c. 3. §. életbeléptetését. Abban mind megegyeznek, hogy a lukma terhet továbbra is emelni, képtelenség. Maga a papi testület, mely 65 tagot számlál, kétség és aggodalom tépelődésével számítgatja: mi lesz most? mi lesz a lukmával? És terjedelmes memorandumban bizonyítja ugyanazt, mit a szegény polgárság, hogy a lukma elérkezett a maga sirja széléhez, bele kell temetni, különben oly szépen virágozott egyházunk vész vele vagy helyette.

A lukma lévén tehát a veszedelmek forrása, meg kell ezt magyaráznom. E mellett a fizetésnek azt a módját értik, mely szerint a lelkészi vagy tanítói díjlevél nem fix összegről szól, hanem személyes adózásból van összeállítva; például minden pár fizet: 30 krajcárt, 2—3, sőt 4 nyolcad buzát (30—45—62 liter) 2 nyolcad csöveskukoricát (néhol zabot),

Kétkedve lépkedtek egy kettőt s aztán megálltak.

Ráhel asszony, a halavány, szép nő, nézte, mintha víziót látta.

Tökéletes szépségű gyermekek álltak meg a pénztár előtt. A kis leányka apró, kékre fázott kacsóit mintegy imára kulcsolva állott meztelen, piros, nedves lábcskájával; bátyja bal karját dereka körül foná, mintha védeni akarná az egész világ ellen. A leányka ibolya szemeit esdően emelé fel Ráhel felé, míg a fiu, egy kis Adonisz, sötétkék szemeivel dacosan, kihívón, azt látszottak mondani:

— Nos?! te gazdag, szép, szomorú asszony, kinek Isten elvette kedves gyermekeit, mered-e most megtagadni szivedet? Nézd ezt a borzasztó időt odakünn és nézd, itt állunk félmezitelen. Hát ne könyörülj te sem ... mint a többi szivtelen emberek.

Az asszony feleszmél, felkel szóltanul a pénztárból és kézenfogva a két gyermeket, indul velük gyorsan ki az üzletből, fel a lakásba.

Ott aztán lett felfordulás, szobaleány, szakácsnő megmosdották a két kis jövevényt és aztán úgy illett rájuk Olgica meg Palika ruhácskaja. Minden ruhadarabnál, melyet a szép Ráhel a gyermekeknek a mahagoni szekrényből elővett, minden darabnál, melyet rájuk adott, egy-egy kiserü, fájós köny pergett le szép, halavány arcáról:

— Ez a kis ingecske Olgicáé volt ...

sok helyt bort (5 litertől 28 literig), sok helyt minden gazda 1 sódárt (a sertés első lapoc-káját) és 1 kocsi fát, mely egy negyed öl (vagy 12—20 öl fát), mit szintén egyénekenként fizettetett áron vesznek. — A pár számba jön minden házaspár és minden 15 évet betöltött fiu vagy 28 évet betöltött partában maradt leány. Így a ki nagy családdal van, a szó szoros értelmében borzasztóan van megadóztatva, mert a sok buzát, bort, fát stb. az is tartozik fizetni, aki maga is úgy veszi, napszamosok, szolgák, pásztorok és pedig rendesen ezek vannak nagyobb családdal, míg a 3 ritkán 4 legtöbbször 2 tagból álló birtoikos családok (ha annak nevezhetjük) aránylag könnyen viselik a terhet, mely után a jogok legjavát, tisztességét ők élvezik. Ez a lukma, ez a korunkból kirívó túrhetetlen adózási rendszer, mely mellett a tervbe vett államsegély sem orvosolhatja a bajokat: mivel itt a baj nem az, mintha a papok fizetése volna nagyon alacsony, mint sokkal inkább az, hogy a szegény nép legnyomorultabb része a szó szoros értelmében elviselhetetlen teher alatt nyögve, vagy Szlavóniába vándorol s elvesz a nemzetre, egyházra egyaránt, vagy a felekezet nélküliség karjaiba dobja magát és szaporítja a szociális-ták számát mind a két esetben. Ugyanazért a papi testület sürgősen óhajtja, hogy a gyülekezetek csoportosítottassanak, a fizetések fixre változtatassanak s kapcsolatosan a hívek részéről teljesítendő adó azok teherviselési képességéhez szabva, progresszív adó természetével birjanak, és a hol aztán a lelkészi állomás fizetése a tisztességesen alól apadna, azt az ország törvényhozása egészíteni ki egy bizonyos minimumra, nem felelvén, hogy itt minden gyülekezet egy-egy bástya a Dráva-parton végig, mely a délszláv áramlat áthághatlan akadály, bizonyoság erre az, hogy ott, a hol e bástyák leomlottak, a török hadak támadása, a németek védelme miatt a szlávok is felnyomult ott és a régi magyar falvak örökébe ült.

Az előtanácskozmány ez eszmék sulya alatt nagyon nyomott hangulatban tartatott, minden arcon aggodalom ült, minden nyelven ez a kérdés lebeg, félelem és aggodalom a szivekben ép úgy, mint az első pünkösdi alkalmával az egybegyűlt apostolok közt.

Ezért vártuk szorongva Szilágyi Dezsőt, az egyházmegye gondnokát, a ki előre láthatta az egyházpolitikai törvények messzeható következményeit, és a ki a bajban meg is találja a helyes utra kivezető ösvényt.

— Ez a kis kabátka Palikáé volt ...

Odakünn a zápor csapdosta az ablaktáblákat, közbe egy-egy vakító villám szakított a komor égboltozatot. Recsegő dörgés, félelmetes néma villámlás uralkodtak a tomboló átherben.

A kis fiu keresztet vetett csepp-kezeivel magára s aztán kis testvérkéjének kacsóját fogta és azzal vetett az ő számára is keresztet.

— Édes Jézusom segits! mormogta a két kis gyermek.

Ráhel asszony meg csak nézte ... nézte a kis gyermekeket.

Azután kikérdezte őket.

— Édes anyánkat nem ismertük. Nagymama meg, aki főzött, mosott reánk, az tavaly halt meg, — beszélte a fiu.

— Hogy hivnak hát gyermekem? kérde Ráhel.

— Pali, Csombor Pali a nevem, csókolom a kezit, édes néni.

— Hát testvérkédet?

— Azt Örsikének hívják.

— Hát édes apád van-e? hol van? Folytatá a szegény jó Ráhel, ki a fiu nevére majd hogy fel nem zokogott.

— Ma reggel ütötték agyon apát! mond a fiucska, mire Ráhel hangosan felsikoltva, tágra nyílt szemekkel bámult a gyermekre.

Es ő csakugyan el is jött, félbeszakítva annyira szükséges üdülését. A rendes személyvonattal érkezett Villányba s onnan kocsin Harkányba, szakadó esőben. A már egybegyült papság lelkes éljenzésekkel fogadta nagynevű gondnokát, a ki az ügyekről gyorsan tájékozódván, az ülést 9 óra után megnyitotta, s déli egy óráig, majd 3 órától 6-ig vezette az esperessel együtt a közgyűlést.

Természetesen a legkényesebb természetű ügyek vétettek a tárgysorozatba, így a fizetés leszállítására, mondjuk csonkítására irányzott kérelmek, melyekre nézve rossz orvosság lenne már a merev és rideg visszautasítás. Tudván azt, hogy szavai kimennek a nép közé s irányadóknak tekintetnek, Szilágyi mindenekelőtt az ugynevezett államosítás felől, a lelkészi fizetéseknek az állam által való fedezéséről nyilatkozott a tárgyalás folytán a nép előtt, azt mondván: Honnan került a nép közé ez a téves hír, hogy a papokat az állam fizesse, vajjon ugyan miből, s hova lenne akkor a reform. egyház függetlensége? Ez a gondolat épen olyan, mintha a magyar polgárt azzal biztatná valaki: nem kell több adót fizetni, mert az adókat a muszka cár fizetendi. Az állam segélyétől sokat ne várjanak, az nem lesz több, mint az igen csekély fizetésű lelkészek fizetésének bizonyos mérsékelt minimumig való feljavítása, a minő nálunk kevés akad; hanem a terhen könnyítenek úgy, hogy ketten-hárman tartsanak a gyülekezetek egy eklézsiát, a midőn a mostani terhet tetemesen leszállíthatják, de fixírozhatják és arányosíthatják is. Ez a tanács adatott az üres egyházaknak is, melyek a fizetést le akarják szállítani, kimondatván egyébként, miszerint a régi díjlevél csonkítása meg nem engedhető s terheik könnyítésének a csoportosítás egyedüli eszköze. Az est bekövetkeztével azonban bővebben informáltatta magát Szilágyi a mi különleges helyzetünkről és maga is belátta, hogy — a nehezen és lassan keresztülvihető — csoportosítás sem fog egymagában elegendő mentő és orvosszerű szolgálni, hanem a fizetésarányosítás, fixírozás szempontjából, a midőn a nép horribilis terhének enyhítésére maguk a lelkészek is meghozzák az áldozatot önmegtagadásukban: ugyanakkor a református konvent figyelme memorandumban felhívandó e külön intézkedés tárgyát képező sajátos állapotainkra, figyelmeztetvén a késedelemből származható veszélyre, mely e téren fenyegetőleg áll élénk. Az egyházmegyei közgyűlés ily értelemben határozott, megtoldva azzal, hogy a memorandumot az egyházmegye küldöttsége a kormány fejének és a kultuszminiszternek is be-

— Igen; apa rossz volt, mindig sokat ivott és akkor minket is vert. Ma aztán egy bácsival pörölt és az agyonütötte ásóval. Aztán jöttek katonabácsik, kocsira tették és elvitték; végzé a fiu, mintegy örülve, hogy már most az az apa nincs, ki őket folyton veri-üti.

Nagy részvét fogta el Blau Ráhel.

Midőn a szakácsné a folyosón kis asztalkához ültette a két kis idegent, Ráhel leszaladt férjéhez, kivel soká, igen soká tárgyalt. S midőn ebédkor Blau Marcell a szépséges Ráhelnek elmondta, hogy a városi hatósággal közölte, miszerint a Csombor árvákat adoptálja, Ráhel asszony némán borult férje nyakába, ki felesége homlokát csókolta . . . a kis árvák pedig bámész szemecskéjükkel nézték a nekik oly idegen látványt és nem sejtették, hogy most egész életükre kiható pillanat folyt le.

Közben az ég haragját a nap sugárkévei csendesítették le, s mikor a két apró emberke keresztet vetve, vigan kanalazott az ételekben, mintha a Blau pár szívébe is bele-sütött volna valami édes, boldog napsugár.

Tihanyi Károly.

mutassa a tervezett államsegélyezés alkalmával leendő figyelembevétel végett.

A szőlők a filloxera által elpusztítván, sok egyenetlenség származik a bor-fizetés megváltásából, melyet a gyülekezetek vagy töröltetni, vagy rendkívül alacsonyan (van, a melyik 1.75 kr. per liter) akarják felszámítani; a mi azt tenné, hogy némely lelkész ugyis 800 frtot alig elérő, ritkán meghaladó fizetéséből 2—300 frtot veszítene el. Bizottság küldetett ki, mely méltányos ármeghatározás végett terjeszsen be javaslatot.

A felekezetenküliek sok bajt és gondot okoznak, kik a tehertől ugyan szabadulni, ellenben minden jogot fenn akarnak tartani. Az egyházmegye határozatilag hozta meg e szigoruan megtartandó rendszabályt.

Azoktól, kik felekezetenküliek lévén, egyházunkat megtagadták:

1. A sz. sakramentumok: a keresztség és UrvacSORA megtagadandó s ezek, mint a keresztség tanui sem szerepelhetnek.

2. A templomból ugyan ki nem tiltatnak, de csak mint vendégek, hol helyet találnak, előbbi helyükre való minden igény nélkül foglalhatnak helyet.

3. Halottjaik felett egyházi funkciót teljesíteni vagy azokra harangoztatni semmi ért sem szabad. (Azokra, kik más vallásban születtek s neveltettek, továbbra is harangoztatunk.)

4. A temetőbe csak külön kimutatott helyre temetkezhetnek.

5. Iskolás gyermekeik az iskola és tanító-fentartás egy gyermekre eső aránylagos összegét tartoznak az egyház pénztárába befizetni.

Nem türelmetlenség ennek oka, mert hiszen mi részünkről ezt soha egy felekezet sem tapasztalhatta; de az önfentartás ösztöne parancsolja, hogy azokkal szemben, kik vallásos meggyőződés indítása nélkül, pusztán anyagi érdekből vonulnak vissza nagy terhet emelő felekezetünktől: kövessük Krisztus urunk ama parancsát: »a ki a hitet megtagadta, a hitelennél alább való; legyen előtted mint a pogány és fukar.«

Ott azonban, hol a lelkész és hivek közt való egyenetlenség okozta a kitérést, ott az egyházmegye orvosolni óhajta a bajt, így egy ilyen egyházba bizottság küldetett ki a leg-szigorubb vizsgálat végett.

Az egyházmegye hárszabályai és ügyrendje is megállapított Szilágyi elnök személyes közreműködése mellett. Tudjuk is, hogy valamint mi dicsekedhetünk az egyházmegyék közt legfelülmulhatlanabb elnökkel, úgy hárszabályunk is a legkiválóbb leendő.

A lelkészi fizetések felszámítása a konvent »Jelentőiveiben« sehol sem oly rossz, mint nálunk, nemcsak azért, hogy fixírozva nem lévén, fővenyen épül, hanem azért is, mert körönként különböző elvek alapján készült, igazságtalan és aránytalan. Az egyházmegye új egységes elveken alapuló felszámítást rendelt el, melyben a földek kataszteri tiszta jövedelme legyen mindenütt felvéve s ennek elfogadására a konventet kéri fel.

Az egyházkerületi közgyűlésre képviselő-kül: Bosznai Sándor lelkész és dr. Kereky Mihály e. m. ügyész, tanácsbírák választattak meg.

Elnök a második napi gyűlést megnyitván, a déli vonattal eltávozott, hogy külföldre menjen, mivel ideje nagyon ki van szabva a német császár közeli látogatása folytán. Zajos éljenzéssel kísérté az áldást kívánó egyházmegye közönsége, melyet az ő jelenléte, mint jóltevő eső és harmat üdített fel csüggedt alélt-ságából.

A közgyűlés a gazdag tárgysorozatot másnap délben végezte el. Délután az egyházi bíróság ülésezett.

Vidéki hátralék osainkat tisztelettel kérjük, sziveskedjenek hátralékaikat mielőbb beküldeni.

Hirek.

Pécs, 1897. aug. 31.

Kapitány ur, galambom.

Bepördül a kapitány elé a menyecske, suhog a sok selyem utána, amint ringó járását a tekintetes ur felé irányítja. Ott megáll és a kapitányra néz.

Nem valami fiatal már az asszony. Olyan átmeneti korban van, mikor a menyecske vénecskévé kezd átvedleni. De azért még olyan kackiásan jár, mintha most ugrott volna ki a tizennyolcadik tavaszról.

Fekete selyemkendő a fején, füzös pruszlik a derekán, a lábán pedig arannyal himzett papucs, amit azonban el-elföd a hatszél bokorugró szoknya.

— Mi járatban van? — kérdi a kapitány.

— Behoztam, galambom, a cédulát — szól a menyecske és odateszi a darabka papírt az asztalra.

— Ez idéző cédula.

— Olyanformán lesz galambom, mert a rendőr ur is annak mondta Csak azt nem tudom, mért idéznek föl, hiszen se nem lop-tam, se nem csaltam. Még a légynek se véték én kapitány uram galambom, mivel hogy én olyan asszony vagyok.

— Majd megmondom én mindjárt, miért idéztük be.

Nem sok időbe kerül, míg az illető számu iratot kihámozza a többi közül. Gyorsan átfutja.

— No az már igaz, még a légynek se vétett jó asszony.

— Ugy-e, mondtam, galambom — feleli diadalmasan a menyecske.

— Hát bizony a légynek nem ártott, de vétett a közegészségnek.

— Dehogy is vétettem, galambom.

— Hát nem magánál találták a piacon a fél koci éretlen dinnyét?

— Csak rá mondták galambom, hogy éretlen, mert nem tartok barátságot a rendőr urakkal.

— Ha jó dinnye lett volna, nem hányták volna a kanálisba.

— Elég kár volt az nekem, kapitány uram, galambom — sópáncodott a menyecske.

— Arról én nem tehetek, nekem a törvény előírja, hogy ezért magát közegészség elleni kihágás miatt megbírságozjam.

— Ne tegyen már csuffá, galambom kapitány ur.

— Hallja jó asszony, most a kapitány előtt áll, s ne hívjon engem galambjának.

— Jól van no, galambom.

— Hát nem ért magyarul? Nem vagyok én . . .

— Értem, értem galam . . .

— Nem vagyok én a maga galambja!

— kiáltja mérgesen a kapitány.

Az asszony ki-sé elszégyenli magát, majd feleli:

— Hiszen tudom én, kérem. Nem is úgy értem, hogy a tekintetes ur nekem galambom volna.

— No hát akkor ne is mondja még egyszer.

— Dehogy mondom lelkem, galambom kapitány ur.

— Ez már sok! — és a kapitány ur még szigorubb arcot igyekszik ölteni.

— Ismételve figyelmeztetem, hogy én a birája vagyok, nem pedig a galambja!

— Nono — méltatlankodik a menyecske lesütött szemmel — ha nem is . . .

Most a bíró veszi át megint a szót.

— Térjünk át a bírságra.

— Hát csakugyan meg akar bírságozni?

— Természetesen.

— Ne tegye velem, galambom, azt a szégyent.

— De megteszem én, mert a törvény parancsolja.

Ejnye, ejnye, nem fél a tekintetes ur, hogy ráolvasok?

No erre már elneveti magát a kapitány.

— Majd előbb csak én fogok ráolvasni magára, jó asszony.

És rá is olvasta a tiz forint birságot, amire a menyecske így felelt:

— Jaj, de szigorú szívé, galambom . . .

S—d.

Napirend 1897. szeptember 1-én.

Naptár: szerda, szept. 1. — Róm. kath.: Egyed. — Prot.: Egyed. — Görög-kel. (aug. 20.) Sámuel. — Zsidó: Elul 4. — Nap két 5 óra 4 perckor; nyugszik 6 óra 23 perckor. — Hold két 10 óra 20 perckor délelőtt; nyugszik 7 óra 49 perckor este. Hold van a földközélen este 11 órakor.

Időjárás: hőmérséklet 22 Celsius fok meleg; légnomás 754. — Kilátás a központi meteorológiai intézet jelzése szerint: helyenkint csapadék és változó felhőzet mellett meleg idő várható.

— (**Kitüntetés.**) *Schlippenbach* István gróf nyugalmazott vezérőrnagynak ő felisége az altábornagyi jelleget ad honores adományozta.

— (**Felfüggesztett munkaszünet.**) A honvéd-hadapródiskolák építésével megbízott vállalkozó engedélyt kért a kereskedelmi minisztertől, hogy tekintettel a munkálatok sürgősségére, az építkezés befejeztéig a vasárnapi munkaszünetnek rendelkezéseit a jelzett területekre nézve függeszse fel. A kereskedelmi miniszter a belügyminiszterrel egyetértőleg teljesítette a kérést és erről Pécs város polgármesterét is értesítette, vagyis a pécsi honvéd-hadapródiskola építésének befejeztéig Pécsen is fel lesz függesztve a vasárnapi munkaszünet, de természetesen csak az építkezésre vonatkozólag, illetve azokra a munkálatokra nézve, melyek a hadapródiskolánál igénybevétnak.

— (**A siklósi polgári iskolában**) tegnap volt az új tanárikar megalakítása az 1897—1898-ik iskolai évre. A tanárikar tagjai lettek: *Rédei Károly, Szerdahelyi Adolf, Fridrich Kálmán, Erdöss Béla, Mácsai Antal és Jáka Károly.*

— (**Tüzoltó-mulatság.**) A szászvári önkéntes tűzoltóegylet vasárnap ünnepelte meg 20 éves fennállásának jubileumát. Délelőtt 10 órakor az összes tűzoltók a templomba vonultak misét hallgatni, annak végzetével a piac egyik részén sorakozva várták dr. Szilvássy Mihályt, az egylet elnökét, ki midőn megjelent, megható beszédben üdvözölte a tagokat és a jelenvolt publikumot. A beszéd befejezésével 20, 10 és 5 éves szolgálati érdemeket osztott ki a tagok között. Következett utána a nagyvendéglő kerti helyiségében egy 40 terítékű bankett, hol az ünnepelt tagok és meghívott vendégek vettek részt. Az ebéd alkalmával a felköszöntőkben sem volt hiány, pezsgő mellett oltották a tűzoltók és a jelenvoltak a tüzet. Meglepő volt a tűzoltókra, hogy midőn a pezsgőzés legjobban folyt, tűzjelzést fújtak s nyomban a szertárhoz futottak és a fecskendőt utnak indították, a nép pedig megrémülve kérdezte, hol a tűz? — mig végre lefújtak s ekkor tünt ki, hogy csak próba volt. Délután 4—5 órakor érkeztek a környékről a vidéki vendégek mintegy 200-an s ekkor a megérkezett fiatalság a szegzárdi Garai Ferenc kitűnő zenekara mellett táncra perdült, ki az egész éjjelen át fáradhatatlanul húzta és a vendégek általános

tetszését és meglegedését kiérdemelte. Belepti díj után befolyt 125 frt. A mulatság igen jól sikerült, s csak a hajnali órákban oszlottak szét a vendégek.

— (**Pályázat.**) A dunaföldvári járás-bírósnál egy albirói állás van üresedésben. Pályázati kérvények két hét alatt adandók be a szegzárdi kir. törvényszék elnökéhez.

— (**Házasság.**) Tegnap délután 5 órakor keltek egybe az anyakönyvi hivatalban *Taky Gyula* és *Schlauch Anna*, *Schlauch Imre* építész leánya, *Haksch Lajos* h. anyakönyvvezető előtt. Tanúk voltak *Hoffer Károly* és *Höfler János*, börgyáros. A házasság megkötése után a fiatal pár, a diszes nász néptől kísérvé, a székesegyházba vonult, hol *Kristóf József*, bányatelepi plébános, áldotta meg a házasságot.

— (**Vármegyei virilisták.**) Vármegyénk alispánja a vármegyei legtöbb adót fizetők 1898. évre érvénynyel bírandó névjegyzékének összeállítására, illetőleg kiigazítására és megállapítására vonatkozólag közhírré teszi, hogy a kir. adóhivatalok által beküldött adókimutatások szeptember hó 1-ső napjától 8-ig bezárólag a vármegyei jegyzőség hivatalos helyiségében fognak közszemlére kitétetni és az azok ellen netalán szükséges felszólamlások megtehetése végett ugyancsak folyó évi szeptember hó 9-én, mint az igazoló választmány összeülése és a névjegyzék megállapítása napján is a vármegyei székház nagytermében kitéve tartatni. Felhívja ennélfogva az alispán mindazokat a vármegyei lakosokat, kik ezekben a kimutatásokba netalán hibásan vagy egyáltalán fel nem vétettek, de a felvételre törvényes igényt tartanak, ugyancsak azokat, kik összes egyenes államadójuk kétszeres számítását igénybe venni kívánják, a folyó évi szeptember 9-ik napján reggeli 9 órától 12-ig és délután 3 órától 5-ig a vármegyei székház nagytermében tartandó nyilvános ülések tartalma alatt az igazoló választmány előtt szóval vagy írásban jelentkezni és jogosultságukat kellő okmányokkal igazolni el ne mulaszták, mert a ki nem jelentkezett vagy jogosultságát igazolni nem tudja, az adó kétszeres számításának kedvezményétől ezen alkalommal elesik. A legtöbb adót fizetőknek az igazoló választmány által folyó évi szeptember hó 9-én ekként megállapítandó névjegyzéke — betekinthes és az ellen az állandó bíráló választmányhoz az alább érintett határidő alatt — beadható felebbezéseknek benyújtása céljából folyó évi szeptember hó 15-től 20-ig bezárólag leendő a megyei székház hirdető tábláján kifüggesztve s egyszersmind az egyes községeknek is közszemlére való kitétel végett megküldve.

— (**Katonai lóvásár.**) A pécsi 8-ik honvédhuszárezred pótlóvázó bizottsága folyó évi október 7-én a Lakits-laktanyában lóvásárt tart. A vásárra elővezethetők 4 $\frac{1}{2}$ —8 éves, 158—166 ctm. magas lovak, melyek 260—325 frt vételárban vétetnek meg. Mivel a jövő 1898. évre 150 darabban van a lószükséglet előirányozva, ezért a vásáron nagy kereslet ígérkezik, minélfogva a ló tartó gazdáknak azt előre is figyelmébe ajánljuk.

— (**Népünnepély a Tettyén.**) Mivel szeptember 8-án a pécsi Athletikai Club és a Bicycle Club nagy versenyt rendez, az

önkéntes tűzoltó-egylet tettei népünnepélyét a jövő vasárnap, szeptember 5-én tartják meg. A meghívók már holnap szét fognak hordatni s a nagy közönséget falragaszok fogják tájékoztatni a népünnepélyről, mely — mint legutóbbi számunkban is jeleztük — igen érdekesnek ígérkezik.

— (**Járványhírek.**) Mint az alispáni hivatal értesíti a városi Tanácsot, megyénk Egerszeg és Sellye községében fellépett a sertésvész. Sellyén alig kéthete, hogy megszüntnek jelentetett ki a járvány s most ime újra fellépett. A két község határa tilalmi zárlat alá helyeztetett.

— (**Uj ügyvédi iroda.**) *Lauber Rezső* dr. fiatal ügyvéd f. hó szeptember 1-én Mária-utca 45. sz. a megnyitja ügyvédi irodáját.

— (**Megszökött Kedves.**) Ma délelőtt egy szuronyos börtönőr kíséretében haladt a rablógyilkossággal vádolt Kedves György a vizsgálóbíróhoz, ahol kihallgatása végét érvén, a szabályos módon kísértetett vissza a fogházba, kezei megvasalva, s a bilincs egy rozszant Wertheim lakattal lezárva. A lakat rozoga voltát Kedves György fölhasználva, utközben kiszabadította kezeit a bilincsekből s aztán a Mór-utca közepe táján vesd el magad, eltűnt a mellék utcákban. Az őr fellármázta az egész fogház őrségét, a melyből gyorsan egy egész csapat ment a jól vigyázott Kedves keresésére, de nem volt reájuk szükség, mert a papnövelde-közben Kasza fogházör felesége és egy postaszolga föltartóztatták s több ari a járó segítségével lefűlelték. A helyszínére érkezett fogházörök közrefogva vitték a biztos helyre, ahol most az egyes zárkában elmélkedik a nem sikerült szökés fölött. Kedves György már több fogházból sikerrel szökött meg, így legutóbb Dárdáról, most azonban aligha fog ez többé neki sikerülni, mert nagyon vigyáznak reá.

— (**Egy kis csillagászat.**) A holnapi nappal szeptember havába lépünk. És vége van a nyárnak; őszelőben járunk s 22-én, mikor este 7 óra 48 perckor a nap a Mérleg jegyében lép: hivatalosan is beáll az ősz. E hónapban a nap hossza 1 óra 37 perccel fog s mig elsején 5 óra 4 perckor két a nap s 6 óra 23 perckor nyugszik, addig szeptember 30-án 5 óra 43 perckor két s 5 óra 23 perckor nyugszik s tartama csak 11 óra 40 perccel tesz ki, vagyis az éjszaka már 20 perccel hosszabb lesz, mint a nappal. A holdjárása szeptember hóban a következő: első negyed lesz 4-én éjjelután 13 perckor; holdtölte 11-én reggel 3 óra 12 perckor; utolsó negyed 19-én reggel 3 óra 51 perckor; újhold 26-án délután 2 óra 46 perckor. A hold a földközélen e hóban kétszer lesz: 1-én este 11 órakor és 29-én éjjel 1 órakor; földtávolban pedig 17-én reggel 6 órakor.

— (**Kutyahistória.**) Egy szőlőtulajdonos szőlejébe bejárogatott valami kóbor kutya, mely rendes vendégként szerepelt ott és nem respektálva a tulajdonosnak szőleje iránti szeretetét, minél több kárt igyekezett maga után emlékezetül hagyni. A tulajdonos végre is megsokalta a hivatlan vendég rendszeres garázdálkodását és meghagyta a csőzsenek, hogy ha a garázda kutyát lelővi, egy forinttal fogja fáradságát jutalmazni. Tegnap

estefelé aztán beállit a csász a tulajdonoshoz és egy napszamos ember segítségével egy nagy ebet cipel elébe.

— Itt van, tekintetes uram, a kutya!

A tulajdonos megkönnyebbülve lélegzik fel és siet a markába nyomni a forintot a császnek, elismerése jeleül, hogy megszabadította a szőlőt a garázda látogatótól. Ma reggel azonban, mikor találkozik egy ismerősével, az szomorú eseményt jelent neki. Előadja, hogy volt egy öreg, nagy kutyája, melyet már a végelgyengülés háborgatott s melynek a földi létből kiköltötése kerek egy forintjába került. Ugyanis egy hegycsőzst kért meg, hogy vigye ki a kutyát magával a szőlőbe s ott — lője agyon, mert különben sajnálta volna a régi, hű állatot. Éppen most jelentette a csász, hogy tegnap este kivégezte s ő szívesen is adta meg neki a fáradságáért járó forintot.

A szőlőtulajdonosnak erre furcsa gondolata támadt. És gyorsan, a felebredt gyanu hatása alatt szinte idegesen, követelte a kutya leírását. A leírás pedig mindenben talált arra a kutyára, melyet, mint a szőlő pusztítóját, vitt elebe lelőve a hegycsőz. És világos lett minden előtte: az öreg kutyát agyonlőtte a derek ember s az ő halálra ítélt kóbor ebe képében mutatta be neki s ilykép két helyen fizettette meg a fáradságát egy csapásra. Keresett két forintot, agyonlőtt egy vén, saját magával is tehetetlen dögöt s azalatt az a másik, kártékony állat talán ismét bentjárt a szőlőben és ott kényekedvére pusztíthatott, a mit akart. Mindebből pedig az a tanulság,

hogy a nyomoruságos 15 frttal fizetett csász ott és úgy keres, ahogy tud s megtesz kártévőnek ártatlan objektumokat s a kártékony állatokat és a meg kártékonyabb tolvajokat futni hagyja.

— (A fuvarosok sztrájkja.) Ma már maguk a sztrájkra izgatók is belátják, hogy a sztrájkkal nem boldogulhatnak s még erőszakkal sem tudják a józan munkásnépet a munkától elfordítani. Pedig mindent elkövettek, hogy, ha kell, fenyegetésekkel és tettelegességgel vegyék el kedvüket a munkától s az éjjel például a Makár-utcában egy velük nem tartó fuvarosnak háza ablakait be is verték. Ma reggel is azon voltak, hogy a fuvarozásra menőket feltartóztassák, de a rendőrség mindenütt elejét vette a zavargásnak s mindahárom rendőrbiztosunk kint járt a hadapródiskolánál és a nagyobb építkezéseknél, hogy ott a rendet fentartsa. Látván aztán a sztrájkolók, hogy követőkre nem találják és a munka csak folyik tovább, rá gondolták magukat, hogy ők is felhagynak a sztrájkkal és vagy hatan megjelentek a főkapitány előtt, hogy ott az egyezséget megkíséreljék. — De persze, mivel így is naponkint vagy három forint a fuvarosok keresete s mert a vállalkozók a sztrájk részleges volta miatt nincsenek arra utalva, hogy nagyobb béreket fizesenek, egyezkedés nélkül is beadták végre a derekukat s a főkapitány tanácsára kijelentették, hogy egyelőre elállnak a sztrájktól. — Már délután nem is fordult elő semmiféle sztrájk-mozgalom s egyelőre csend van a fuvarosok körében.

— (Román vendégszeretet.) Amíg a magyar határon a legnagyobb előzékenységgel eresztene át minden utast, akinek rendben vannak az irásai, addig Romániában most ismét oly rendeletet hoztak, mely rendkívül megnehezíti magyar embereknek a Romániába való utazást. E rendelet értelmében azon utazóktól, akik eddig negyvennyolc órát töltöttek Bukarestben, megvonták az utlevélkedvezményt, illetőleg ezentul ideiglenes igazolvánnyal tiltva van Románia területén tartózkodniok. A rendelet értelmében este kilenc órakor a határállomásokat szorosán elzárják s azontul azt sem engedik keresztül, akinek iratai rendben vannak.

— (Több dohányt!) A magyar dohányra jó napok virradnak. A mezőgazdák addig panaszkodtak a dohánytermelés korlátozása miatt, a képviselőházban is addig óráltak róla, míg végre a panasz és honatyai beszéd meghallgattatott és kilátás van rá, hogy nagyobb szabadság lesz a dohánytermelésre és így jövőben több lesz a dohány. A pénzügyminiszterium a dohánytermelésre több engedélyt fog adni se célból az alkalmas földek megállapítása végett a talajvizsgáló bizottság legközelebb megkezdí működését. Aki azonban ebből azt hiszi, hogy a dohány, a szivar és a cigaretta olcsóbb lesz, az korán örvend. Egyszerűen csak — több lesz.

— (Kereskedelmi és iparkamarai választások.) A pécsi kereskedelmi és iparkamarának az 1868. évi VI. t. c. §-a értelmében 5 évre terjedő megbízása

nem szabad szorítani, vigyázni kell, hogy a kéz ne érintse a táncos ruháját. Övéit csak bizonyos órában szabad átölelni és csókolni, nem szabad szenvedélyesen táncolni és sokáig nem szabad egy társaságban maradni, mert a rendkívül forróság veszedelmes az álcának és szomorú átváltozások fordulhatnak elő.

La Rochefoucauld azt mondá Ninonhoz: »A szépség hiánya pokla a nőnek.« De hát mi rosszabb, e pokol vagy az örök kényszer.

Válasszatok magatok hölgyeim!

E szakasznál kell megemlékezni az öltözködés etikájáról is.

A legújabb társadalmi reformok megszüntették ugyan, az öltözködés által való rangbeli megkülönböztetést, de nem bírták megszüntetni, azt a különbséget, mely egyeseknek belső lényéből ered, s mely határt tud vonni a finom, a közönséges szép és a nem szép, az illő és nem illő között.

A toilette-divat egészen a nők hatalmában van és mi sem adja meg oly teljesen, egy nő megjelenésének az előkelőség kifejezését, mint a csin, a pedans csin. Ez az elegáns ruha néha oly csekélységtől függ, hogy észre sem vehető, mégis éles határt von, két egyenlő öltözködés viselője közt. A finom izlés nem feltűnő, cifra ruhákban nyilvánul, de túlzott egyszerűséggel sem álszenteskedik.

A jóizlésű nő jól tudja mik az elegancia feltételei, ha megjelenésével hatást akar kelteni, figyelmet fordít öltözködésére. Sok irányban kell e figyelmét fordítania, mert a divat, a mai kor e glacé-kesztyűben járó bálványja, kit mindnyájan imádunk — a polgári állás, termet és más

mondható tán a hajdankori népek szokása, mikor a forróság által előidézett kigőzölgések eloszlatása és szagtalanossá tételére tulságos mértékben használnak mindenféle illatszereket, és reményilem legfelsőbb fokát érte el ma, mikor a nő igazi művészettel festi saját magát, csak hogy »szébbnek« lássék.

Hölgyünk, kit boudoirjában lestem meg, tolettjének legnagyobb részét elvégezte már, egy kis aranyozott kulccsal titkos fiókot zár fel és onnét a csinos porcellandobozok egész halmazát veszi elő, arcát kenni készül. Szeretném neki megsugni: »ne tedd! kendőzött nőtől bizonyos undorral fordul el az ember!« De hiába ő nem tudja felérni észszel, hogy ez balga tett részéről; ő szép, de még szébb akar lenni.

A nők legtöbbje ez erőltetett szépítésben nem ismer határt, így például a franciák kivétel nélkül, mind kendőzik magukat, a csunya épügy, mint a szép, az egyik kevesebb, a másik több bátorsággal, művészettel, több-kevesebb groteskséggel, de mindegyik retouchálja arcát.

Olaszországban van egy híres színház, mely a tenger közvetlen közelébe van építve, ha a scenirozás kívánja, akkor a háttért félretolják, a fal eltűnik és a tenger, a valódi tenger kiegészíti a decoratiót. De a tenger, mely a szükséges colorittal nem bír, rémitő naivságában a legcsekélyebb hatást sem hozza létre. Utazók bizonyítják, hogy nekik az almazöld, vászonra festett tenger jobban tetszik, sőt esküdnek rá, hogy a vászonhabok, melyeket néhány kórsta háta mozgat, nagyobb hatásúak, mint a természetes hullámozása a valódi tengernek.

folyó évi december 10-én lejárván, a kereskedelemügyi miniszter az újraalakulási elő-munkálatok s az ehhez szükséges intézkedések keresztülvitelével a törvényhatóságoknak halaszthatatlan köteletségévé tette, hogy a vármegye területén eszközlenő kamarai tagválasztások előkészítésére és vezetésére, egy a törvényhatóság tisztviselői közül kijelölendő elnök vezetése alatt 3 kereskedőből és 3 iparosból álló központi bizottságot alakítson. — Ezen rendelet folytán Tolnamegyében a kereskedelmi és iparkamarai tagok választását előkészíteni hivatott bizottság elnökévé Reich Oszkár várm. IV. aljegyző, tagjaivá pedig Leopold Károly, Mehrwerth Ferenc, Adler János szegzárdi kereskedők és id. Hauk Antal, Ludwig József, Stokinger János szegzárdi iparosok, — jegyzőkönyvvezetővé pedig Késmárky Dezső közigazgatási gyakornok kinevezetvén, a bizottsági ülés határozata alapján az alkerületek székhelyein egy-egy albizottság megalakítása iránt megtette a szükséges intézkedéseket. Ezen albizottságok elnöke egy törvényhatósági tisztviselő, tagjai pedig az illető székhelyen lakó 2 kereskedő és 2 iparos. — Elnökökül a járási főszolgabírák jelöltettek ki s ők tesznek javaslatot az albizottsági tagokra nézve.

Törvényszék.

§ **A préház tolvaja.** *Kaics* István, siklósi kalaposmesternek a szölejében levő préházából már vagy három ízben ellopott valami

alkulcsal oda bejárogató jómadár különféle tárgyakat. *Pataki* Sándor hegycsősz meg-sokallván ezt, egy este lesbe állt a préházban, melynek ajtaját magára zárta és úgy várta, hogy jöjjön az álkulcsos tolvaj. És az el is jött s mikor felnyitotta álkulcsával az ajtót, a csősz nyakon fogta és bekísérte a község házára. Kitűnt ekkor, hogy az illető *Köszegi* János, siklósi lakos, a kit letartóztattak és pénteken délután tartotta meg ügyében a végtárgyalást a pécsi kir. törvényszék. A vádlott előéletéről kiderült, hogy már két-izben volt büntetve hasonló lopások miatt; azonban most se viselkedett bűnbánólag, ellenkezőleg olyan kihívóan, hogy ezért 48 órai külön elzárást kapott. A lopásokért pedig el lett ítélve két és fél évi fegyházra és 50 frt pénzbüntetésre. Természetesen felebbezett az ítélet ellen.

§ **Jó szomszédok.** *Jobszt* György és *Penninger* Jakab, dárdai lakosok, kik szomszédai egymásnak, álltak tegnap a pécsi kir. törvényszék előtt. Az első volt a vádlott, a másik a panaszos. A két szomszéd ugyanis valami mesgyekérdés miatt régi haragosa volt egymásnak s mikor a tavasszal a mezőn találkoztak, *Jobszt* György vasvillával ment *Penninger* Jakabnak, s azt össze-visszaverte. Súlyos testisértés miatt vád alá helyezték aztán *Jobszt* Györgyöt s ügyében tegnap tartották meg a végtárgyalást. A verekedő szomszédot egy évi börtönrre ítélte a bíróság, a mely ítéletben az meg is nyugodott.

§ **Elhalasztott végtárgyalások.** A tegnapi

napra két végtárgyalás is volt kitűzve a pécsi kir. törvényszéknél, melyeket azonban el kellett halasztani. Az egyik *Fantag* István és társai súlyos testisértés ügyében, — a másik *Kozma* Ferenc ellen halált okozott súlyos testisértés miatt lett volna megtartandó, azonban mindkettőben pótlások szüksége merült fel s ezért elhalasztotta őket a bíróság ujabbán kitűzendő határnapra.

§ **Amazonok harca.** *Vajda* Józsefné, *Balogh* Sára munkára menvén, özv. *Boros* Mihálynénál szokta elhelyezni gyermekeit. Meghallja egyszer, hogy a *Borosné* menyje, az ő kedves sógorasszonya, azt pletykázta róla, hogy ő panaszolta, miszerint *Borosné* a gyermekek részére nála hagyott élelmet elveszi azok elől. Folyó évi július 1-én nagyon kapóra került hát eléje *Nagy* Sándorné, elmondta azt mindennek, csak jónak nem. Ámbár hogy a szóváltást még sem a *Vajda* Józsefné kezdte meg s hogy az utolsó szó se az övé volt, mert amaz jobban győzte hanggal. Ne csodálják tehát, hogy az imigyen tulkiabált asszonyt előntötte a méreg s a mikor már másként nem argumentálhatott, felkapott egy ott heverő baltát s azt hajította panaszos fejének. »Repül a nehéz vas, ki tudja hol áll meg . . . kit hogyan talál meg.« A suhogó balta homlokon érte panaszost, de csak épen hogy elhallgattatta egy időre, nagyobb kárt nem tett benne. Maga az ügy is a vádlottra oly kedvezően bontakozott ki a végtárgyaláson, hogy a kir. ügyész indítványát, melyben emberölés kísérletét kérte megállapítani, elej-

Ép ily módon választhatják hölgyeink is a földközi tenger háladatlan szerepét, vagy az igen háladatos színházi hatásnak adnak előnyt. Ritkán bajos a választás, hisz a jelszó: a siker minden előtt.

Melyik nő bírná magát arra határozni, hogy kevésbé bámultassék, mint barátnője? Jó-e, vagy rossz az izlés, ez itt nem kérdés, itt versenyről van szó, válogatni nem lehet a fegyverekben.

Szépnek lenni annyit tesz, mint tetszeni, de szépnek lenni nem is szükséges, csak tessünk, ez a hölgyeink körében mai nap divó gondolkodás mód.

Ha már erről van szó, ne feledjük azon nőket sem, kik igen szeretnének abba a híres kátlamba lépni, mely ifjabbakká főzi őket.

A hölgyek egyik része az élet csak egyik saionját akarja: a fiatalságot és szívesen alávetné magát mindentéle kinoknak, e rögeszme megvalósíthatásáért, a másik rész azt hiszi, hogy az Uristennek nincs igaza, hogy teremtésében szüntelen egy »modell« után tartja magát, mely azonban mindenben alá van vetve az enyészetnek.

Én nem tehetek róla — szép olvasó — de a tetovirozást elkárhoztatom, ezerszer rutabb ez, mint a rút-ság maga; elrontja az izlést, a színt, a fiziognomiát, a szépséget, a szerelmet, a fiatalságot.

Az emberi badarság gyógyíthatlan, hasztalan itt praedicálni, sokan szoltak ellene és senki sem ért célt. Nem jó a folyam ellen uszni, nem szabad a nőket tetovirozás miatt vádolni, mikor ők azért teszik azt, hogy a férfiaknak tessenek.

Pedig mennyire veszélyes a kendőzés, álljon itt egy példa:

Egy asszonynak az volt a szokása, hogy tetőtől-talpig befestette magát. Egy napon néhány a forróság által előidézett hólyagocskát vesz észre, melyek, mint kis vulkánok csoportja fenyegeti keresztül törni sűrű héját, halvány színének és karjait arabescokkal elfődni. Orvosa tanácsára egy barégi fürdőt hozat magának, a melybe némi elővigyázat után, belemélyeszi szép testét. De alig sülyed benne nyakig, a szép szobor a kénforrásba, tejfehér színe tetőtől-talpig az ethiopiai sötét rézszínűvé változik át és egy néger nőhöz hasonlít. Halálos aggodalmában orvost hivat, ki nevet egyet. Ön nem beteg — mondja — hanem valami vegyész productum, Ön nem nő, hanem valami kénalkat, tehát nem orvosi kezeléstről van itt szó, hanem valami reactióról. Én Önt elemezni fogom és legelőször is oly fürdőt fog használni, mely vízben kénsavat tartalmaz. A sav azon szerencsében fog részesülni, hogy magát Önnel kombinálja, e sav absorbeálni fogja az ércet és ként s előttünk ismét szép nő lesz.

Ilyen és ehhez hasonló a kendőzés eredménye.

A nő nem anya, hitves, leány, barátnő többé. Az első lépés a titokszerű tőrre és megszűnik varázsteljes rugékonysága az arc-izmoknak, mik olykor többet érnek, mint a szépség maga. Az egyszer föltett álca alatt, a fiziognomia ehhez van kötve, a legcsekélyebb önmagára hagyást szigoruan leküzdeni kell, mert egy meg nem ör-zött pillanat, nyilvánosságra hozhatja azt, mit oly gondosan és annyi fáradsággal álcáltak. Tánc közben vigyázni kell, hogy a homlok ne érje, a lovag vállát, kezét

tette és vádlottat a btk. 301. §-a alapján kérte elítélni. A kir. törvényszék enyhítő körülmények folytán 4 havi fogházra ítélte vádlottat.

§ **Apa és fia.** Trapp Ferenc nincs tisztában Mózes tizparancsolatának 4-dikével. Mutatja az, hogy az atyját, Trapp Jánost, midőn ez a közte és Erdős Mihály között támadt szóváltásba olyképen elegyedett bele, hogy őt, t. i. vádlottat pofon vágta, az atyját minden parancs dacára bántalmazta, a fülét megsértette, fogát kiütötte stb. A törvényszék a magáról megfélekedezett fiut, kinek atyja megbocsátott, 4 napi fogházra ítélte.

Közgazdaság.

□ **Az üzleti titok.** Régóta panaszkodnak a kereskedők, hogy nálunk az üzleti titkot a törvény nem védelmezi. Legutóbb a győri kereskedelmi és iparkamara intézett e tárgyban feliratot a kereskedelmi miniszterhez. A kereskedelmi miniszter most válaszolt is a győri kamarának. Ez a válasz azonban csak kevés reményt nyújt arra, hogy az üzleti titok egyhamar védelmet nyerjen. A miniszter leirata ugyanis így szól: A győri kereskedelmi és iparkamara fölterjesztést intézett hozzám azon kérelemmel, hogy az üzleti titok megvédésére szükséges törvényhozási intézkedésnek előkészítése végett az igazságügy-miniszter ural lépjek érintkezésbe. Több kereskedelmi és iparkamara magáévá tette ezen fölterjesztés tartalmát és ugyanazon kérelemmel fordult hozzám. Az igazságügyminiszter ural megindítván ez irányban a tárgyalásokat, ezeknek eredményeképpen értesitem a kamarát, hogy az igazságügyminiszter ur a büntető törvény módosításáról és kiegészítéséről szóló törvényjavaslatnak már megkezdett előkészítése folyamán fogja megfontolás tárgyává tenni a kérdést, hogy az üzleti titok elárulása, egyáltalán a tisztességes verseny megakadályozására szükségesnek látszik-e mai hazai viszonyaink szempontjából a büntetőjog terén valamely törvényhozási intézkedés.

TAVIRATOK.

— **Csehek öröme.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) A „Hlas“ című brünni lap értesül, hogy Heroldot cseh miniszterré nevezik ki, s ezzel kapcsolatosan Badeni el van határozva a nyelvrendelelet az egész vonalon végrehajtani.

— **Elmozdított alispán.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) Deschán Akhíl temesi alispánt a fegyelmi választmány állásától megfosztotta.

— **Elhunyt zeneszerző.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) Elbert Imre, a „Tamóra“ fiatal szerzője, kiváló muzsikus. meghalt.

— **Botrány a horvát flókparlamentben.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) A horvát tartománygyűlésen a föllirati vita folyamán Potocsnyak képviselő botrányt provokált.

— **A cári pár utazása.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) A cár és neje, valamint Miklós nagyherceg Varsóba utaztak. Párisból jelentik, hogy a cár az ősz folyamán Franciaországba megy.

— **Színház-égés.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) Pultavában a színház leégett; emberélet nem esett áldozatul.

— **Nagy tűz Velencében.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) Velencében nagy tűz volt. Egy ledöntött fal 7 tűzoltót eltemetett,

— **Megreferált fiumei állapotok.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) Gál Tibor, fiumei kormányzó-helyettes, ma Budapestre érkezett, hogy a fiumei ügyekről a kormánynak jelentést tegyen.

— **Tósztozó császár.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) Vilmos német császár Koblenzben, a csapatszemele után nagyobb szabású tósztot mondott.

— **Vérengző férj.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) Boros-Jenőn Delamarián Gyium oláh feleségét nyolc hétig sötét helyen elzárva tartotta s ütötteverte, minek következtében nyomorék lett. Delamariánt elfogták.

— **A püspök édes anyja.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) Belopotzky tábori püspök édes anyja Rózsahegyen meghalt.

— **A kegyelmes padisah.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) A szultán holnapi trónralépése évfordulója alkalmából 24 bolgár rabnak megkegyelmez.

— **Érdekes eljegyzés.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) Esterházy Miklós herceg állítólag eljegyzi Frigyes főherceg legelső leányát, Krisztina főhercegnőt.

— **Fölösztartott diák-szövetség.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) Wlassich miniszter nevében Zsilinszky államtitkár rendeletet adott ki a budapesti egyetemi-kör elnökének az országos diák-szövetség fölösztartására.

— **Apponyi választói Apponyinak.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) Apponyi gróf jászberényi választói ma válaszoltak képviselőjük nyílt levelére, teljes bizalmukról és rendíthetetlen ragaszkodásukról biztosítván a nemes grófit.

Laptulajdonos Felelős szerkesztő
SZAUTTER GUSZTAV PLEININGER FERENC
TAIZS JÓZSEF
kiadó.

Hirdetések.

Dr. Schmidt G. főtörzsorvos és fizikus
hirneves

Fül-Olaja

eltávolítja az időleges süketiséget, fülfo-lyást, fülzúgást és nehéz-hallást még idült eseteknél is; kapható egyedül csak a Salvátor-gyógyszertárban Pozsonyban, a templom-téren, üvegecskékben 3.50 márkáért a használati utasítással együtt.

Eladó birtok.

Egy 300 holdas fensikon lévő gazdaság, két kőbányával, melyek évi 1800 frt haszonbért hoznak, országut és közvetlen a vasut mellett, istálló és cselédházzal, 40.000 frtért eladó. A gazdaság Baranyában van és azonnal átvehető. Ajánlatokat **Sz. L. czim alatt** a kiadóhivatal közvetít.

14652. sz.
tlkv. 1897.

Árverési hirdetmény.

A pécsi kir. törvszék, mint tlkvi hatóság közhírré teszi, hogy Engel József Fia pécsi cég végrehajthatónak, Varga Antal és neje német-Ürögi lakosok végrehajtást szenvedők ellen tökekövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyben Fekete Gyula gyulai lakos utóajánlata folytán a pécsi kir. törvszék és a kir. járásbíróság területén levő magyar-ürögi 217. betéti 315 hrsz. fekvőségre az újabb árverést elrendelte, és hogy a fentebb megjelölt ingatlan az 1897. évi szeptember hó 30. napján d u. 3 órakor Magyar-Ürögön a bíró lakásán megtartandó nyilvános árverésen azonban csakis az utóajánlattevő által megajánlott 700 frt, vagy ez összegben felüli áron fog eladatni.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át, vagyis 58 frt 60 kr. készpénzben, vagy az 1881: 60. t.-cikk 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881: november 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881: 60. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Pécsen, 1897. évi augusztus hó 10-én.
A kir. törvényszék tlkvi hatósága.

Lukrits István,
kir. táblai bíró.

Pécsen egyedüli raktár;
Fürst Lipótnál.
Széchenyi-tér 16 szám.

TAIZS JÓZSEF

Pécsett,

Mária-utca 1. szám a királyi tábla átellenében.

Könyvnyomda, könyvkötészet, nyomtatványraktár, papirkereskedés.

Ajánlja a kor igényeinek megfelelő berendezésü

könyvnyomdáját

nagyobb művek, folyóiratok, körlevelek, számlák, falragaszok, meghívók, tánczrendek, hivatalos és gazdasági táblázatok, részvények, alapszabályok, névjegyek, stb. stb. elkészítésére.

Könyvkötészete

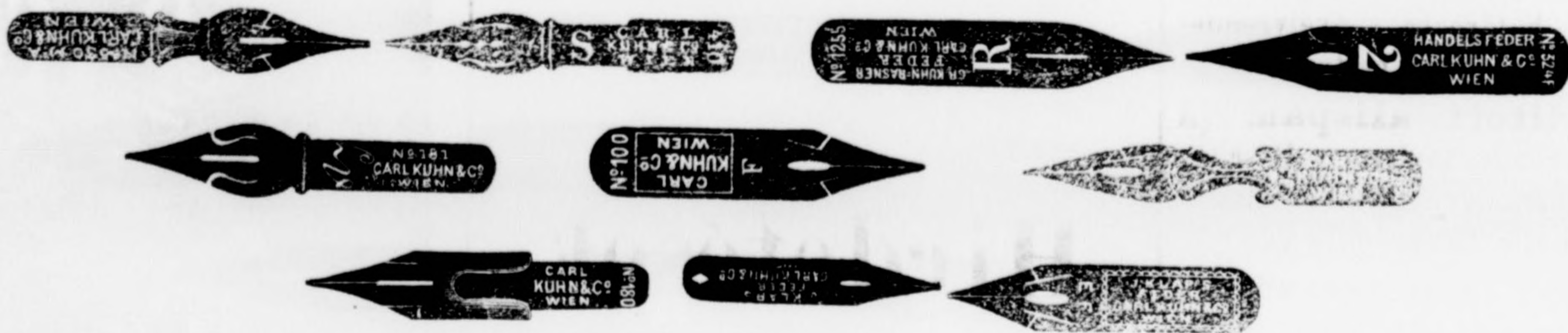
fel van szerelve papirmetsző sodronyfüző, perforirozó, számozó, aranyozó stb. géppel, melyek segélyével a legegyszerűbbtől a legdiszesebb munkáig minden elkészíthető.

Nyomtatvány raktárából

körjegyzői, papi és ügyvédi nyomtatványok jó papiron olcsó árért kaphatók.

Papirkereskedésében

Kuhn-féle **író-tollak** nagy választékban.

Különféle levélpapírok. (Röntgen-féle sugaraknak ellenálló, kerékpár-jelvényes stb.)

Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan eszközöltetnek.